

Höstbrev

2005-10-25

Kära P-B vänner!

Allting tar sin tid. Att arbeta fram en ny bok om Peterson-Berger är en långdragen process, inte minst om boken är en antologi, en samling uppsatser eller essäer av olika författare. I sommarbrevet 2004 hoppades jag att boken skulle vara klar till vårmötet 2005 – nu ser jag fram mot att få se den i tryck våren 2006, till vårsammankomsten! Denna kommer för övrigt att äga rum fredagen den 31 mars på Sällskapet. Notera tiden redan nu. Den kommer att ge oss en annorlunda upplevelse kring P-B, det kan vi utlova.

Men åter till böckernas värld. Nu är det klart att vår bok kommer att ges ut på Gidlunds förlag (där just ett vackert och innehållsrikt verk om Dag Wirén kommit ut). Den skall ansluta sig till förlagets bokserie med vägledningar om konstnärspersonligheter, där titeln utformas likartat: Wilhelm Peterson-Berger – en vägledning. Boken kommer att ingå både i Kungl. Musikaliska Akademiens och i Peterson-Berger Institutets skriftserier. Innehållet har jag tidigare presenterat, men nu har vi ett slutgiltigt manus och artiklarna i definitiv ordningsföljd – från kompositören och kritikern i Stockholms musikliv till de utgivna skisserna. Därtill har vi lagt en komplett verkförteckning – en förkortad version av kompositionsförteckningen på nätet och en kort lista på böcker med P-B:s texter, utgivna under hans livstid eller senare. Henrik Karlsson gör med stor kunskap och redaktionell skicklighet dessa intrikata översikter.

Henrik har dessutom skrivit en egen bok om P-B, som utkommer under hösten, "Det fruktade märket. Wilhelm Peterson-Berger, antisemitismen och antinazismen". I denna bok, utgiven på Sekel förlag i Lund, sätter en specialist inom området musik/samhälle fokus på kanske mindre kända sidor hos P-B, viktiga för att förstå hans syn på sin samtida kultur. Medlemmar kommer att få köpa denna bok till förmånligt pris. Närmare härom senare. Den som vill förbereda sig inför läsningen av Henriks bok kan starta redan nu genom att läsa "Musiken i politiken – konstmusik som kulturarv" av chefen för Musikmuseet, Stefan Bohman (Carlssons förlag). Dess 19 intressanta avsnitt sträcker sig från Beethovens nia till Blomdahl. Ett

kapitel handlar om P-B, ”Peterson-Berger, nazismen och rasismen, eller – varför fick P.-B. en rak höger av Moses Pergament?”

Så har vi en efterlysning! För sina forskningar om Peterson-Bergers skapande behöver Henrik Karlsson hjälp med att ta reda på följande: År 1901 fördes C.J.L. Almquists stoft tillbaka till Sverige och gravsattes i en ceremoni på Solna kyrkogård. Förutom tal av Verner von Heidenstam sjöng en dubbelkvartett i arrangemang av W. Peterson-Berger: Den lyssnande Maria och Hjärtats blomma, rapporterade Dagens Nyheter den 19 november. Dubbelkvartetten var troligen sammansatt för tillfället, kanske med kärnan i någon av Stockholms manskörer. Några handskrivna notblad av arrangemanget borde ändå ha funnits – är det någon av Sällskapets medlemmar som kan ge ytterligare ledtrådar? Ring Henrik 018-10 93 72.

Mycket information om P-B och hans värld kan man nu få på Internet. Vi har vår egen hemsida under uppbyggnad med hjälp av Olle Söderlund och Peter Möller. Vår adress är www.peterson-bergersallskapet.se. Slå fram detta och se den fina uppläggningsen, som nu successivt ska fyllas med innehåll. Den som går till P-B Institutets hemsida www.peterson-berger.se kan snabbt koppla upp och ta del av den kompletta verkförteckningen över både kompositioner och skrifter.

En medlemsdrive ska göras under våren 2006. För det ändamålet håller styrelsen nu på att forma en ny folder om P-B och om P-B Sällskapet. Vi planerar vidare att tillsammans med Karlfeldtsamfundet delta i DELS och Skansens litterära/musikaliska matinéer under våren (februari/mars) med ett program om Peterson-Bergers 25 tonsättningar av Karlfeldt-dikter. Jag hoppas att vi kan ge mera konkreta uppgifter om detta den 19 november.

Den 19 november – ja! Då ses vi så många som möjligt i Kungsholmens läroverk tillsammans med vännerna i Alfvénsällskapet till en höstsammankomst kring de båda tonsättarnas körmusik. Studera [bifogad inbjudan](#), anmäl snarast dig och dina vänner till detta speciella evenemang. Vi gläder oss åt att ungdomarna i musikgymnasiets kammarkör helhjärtat ställer upp för P-B och Alfvén (jag hörde om en av sångarna att han stannar hemma från en resa med familjen enbart för denna konsert!). Helene Stureborg är en framstående körledare, och hon inte bara leder detta framförande och kommenterar det. Hon har därtill tagit på sig att arrangera

konserten som en offentlig sådan. Varmt tack till Helene och kören och skolan redan på förhand!

Från Östersunds horisont kan nämnas att både Stiftelsen och Institutet ligger i startgroparna för stora projekt som gäller Sommarhagen. Man väntar besked om pengar och andra viktiga förutsättningar i november eller december. Mycket spännande skulle kunna ske, om de ekonomiska resurserna (som inte är så märkliga, sett ur allmän samhällelig synpunkt) finns. Sällskapet har ju sin egen Källénfond för Sommarhagen. Dess kapital är ännu litet, men styrelsen har beslutat om det första anslaget ur fonden – 7.000 kronor som bidrag till renovering av P-B:s flygel i Sommarhagen. En särskild arbetsgrupp för utveckling av Källénfonden har skapats. Margareta Dellefors är sammankallande, Sällskapets kassör Ulf Palmqvist och Stiftelsens ordförande Anders Håkansta övriga medlemmar. Arbetet med att kontakta sponsorer är redan på gång.

Vi kan alla bli sponsorer genom att utnyttja fonden vid privata högtidsdagar av skilda slag. Sällskapets postgirokonto är 34 48 22 – 2. Skriv Källénfonden på talongen.

Varma hälsningar kan behövas i det höstrusk som nu just efterträtt den sköna brittsommaren. Härmed många sådana från styrelsen, som gläder sig åt att vi snart ses igen!

Tillgivne

Bengt Olof Engström